

כיצד יחסי גומלין בין מניעים פנימיים וחיצוניים משפיעים על הנטייה להעדיף למידה מקוונת (פוסטר)

שרית מולדובן
האוניברסיטה הפתוחה
[Saritmo@openu.ac.il](mailto: Saritmo@openu.ac.il)

דליה ולן
האוניברסיטה הפתוחה
[daliave@openu.ac.il](mailto: daliave@openu.ac.il)

How Trade-offs between Intrinsic and Extrinsic Motivators Affect the Behavior Intention of e-Learning (Poster)

Dalia Velan
The Open University of Israel
[daliave@openu.ac.il](mailto: daliave@openu.ac.il)

Sarit Moldovan
The Open University of Israel
[Saritmo@openu.ac.il](mailto: Saritmo@openu.ac.il)

Abstract

Courses are frequently offered in two ways: regular and online. The common assumption is that learners will choose the format that will lead them to better performance. This research shows that although better performance is the main motivation to prefer an e-course, some learners prefer an e-course because of its convenience although they predict that their performance will be better at a regular course.

Keywords: intrinsic, extrinsic, motivation, e-learning, behavioral intention.

תקציר

למידה מקוונת מתייחסת למגוון אמצעים ממוחשבים, המחוברים לאינטרנט, ומשמשים ללמידה ותרגול. לאור הפופולריות שצוברת הלמידה המקוונת, ולאור התועלות המגוונות הגלומות בה, מתגבר הצורך להבין את ההשפעה של מניעים פנימיים (intrinsic motivations) ושל מניעים חיצוניים (extrinsic motivations) על העדפה ללמידה מקוונת. מעבודה זו עולה שלומדים הרואים בנוחות ערך חשוב יבחרו בלמידה מקוונת גם כאשר הם יודעים שהדבר יפגע בהישגים הלימודיים.

נהוג להגדיר מוטיבציה במונחים של השגת מטרות. לפיכך, אילו הבוחרים בלמידה מקוונת מאמינים שבדרך זו ישיגו את מטרותם (לדוגמה הצלחה בבחינה). יחד עם זאת, למידה מקוונת מציעה גמישות ונוחות ההופכות את הלמידה המקוונת לאטרקטיבית, עד כדי כך שלומדים מוכנים לשנות את סגנון הלמידה שלהם (Bandura, 2002). לכן, אנו מציעות שהנחות בלמידה המקוונת, משקפת מניע פנימי לאמץ למידה מקוונת.

השערה 1: לומדים המחפשים נוחות יעדיפו למידה מקוונת, ואילו לומדים שהנחות פחות חשובה להם יעדיפו למידה מסורתית.

הצפייה להישגים (performance expectancy) מוגדרת כמידה בה הפרט מאמין ששימוש בשיטה מסוימת יסייע לו להגיע להישגים טובים בביצוע משימה (Venkatesh et al. 2003). בדומה לנוחות, ישנה הסכמה שצפייה להישגים הוא משתנה המנבא נטייה התנהגותית. לכן נציע שצפייה להישגים, משקף מניע חיצוני המחזק את הבחירה בלמידה מקוונת.

השערה 2: לומדים המצפים להגיע להישגים טובים בלמידה מקוונת, יעדיפו לבחור בקורס מקוון, ואילו לומדים המצפים לביצועים חלשים יעדיפו לימוד בכיתה.

שאלה מתבקשת היא, מה יקרה כאשר לומדים נלהבים מהנוחות בלמידה מקוונת, מבינים שלמידה בקורס מקוון תפגע בהישגים שלהם. וברוח זו אנו מציעות את השערה הבאה:

השערה 3: נוחות ממתנת את הקשר בין ציפייה להישגים והעדפה ללמידה מקוונת. לכן, משתתפים הצופים שהישגיהם בלמידה מקוונת יהיו חלשים, אך הם מחפשים נוחות, יעדיפו למידה מקוונת.

ניתוח רגרסיה מאושש קיומו של קשר מובהק בין המשתנה התלוי "העדפה לקורס מקוון" וכל אחד מהמשתנים הבלתי תלויים: "נוחות למידה מקוונת" (מניע פנימי), ו"ציפייה להישגים טובים בלמידה מקוונת" (מניע חיצוני). האינטראקציה בין המניע הפנימי והחיצוני, כמשתנה בלתי תלוי אוששה במידה שולית ($\beta_{interaction} = -.07, p = .08$). כלומר, לומדים המאמינים שיש להם סיכוי להצליח בקורס מקוון, יעדיפו ללמוד בקורס מקוון. יחד עם זאת, ישנם לומדים המחפשים נוחות, ואלה יעדיפו ללמוד בקורס מקוון למרות שהם מודעים לכך שלא יגיעו להישגים טובים בקורס מקוון. מחקר זה מראה שלומדים מעניקים חשיבות שונה למניעים פנימיים וחיצוניים.

מילות מפתח: מוטיבציה, פנימית, חיצונית, למידה מקוונת, כוונת התנהגות.

מקורות

- Bandura, A. (2002). Social cognitive theory in cultural context. *Applied Psychology*, 51(2), 269-290.
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., & Davis, F. D. (2003). User acceptance of information technology: Toward a unified view. *MIS quarterly*, 27(3), 425-478.